



## Īsziņas

### Palielina algas

Ceturtdien Balvu novada domes kārtējā sēdē apstiprināja Balvu novada pašvaldības budžetu 2017.gadam. Plānots, ka šogad pamatbudžeta ieņēmumi būs EUR 13 980 403, izdevumi – EUR 14 981 648. Deputāti akceptēja ieceri visiem izpildvarā strādājošajiem (izņemot pedagogus, domes vadību un deputātus) paaugstināt algas par 20 eiro mēnesī. Lielāks algas paaugstinājums būs aprūpētājiem pansionātā "Balvi" – EUR 35 mēnesī.

### Darbu uzsāk jauna deputāte

Vakar Balvu novada domē darbu uzsāka deputāte Tatjana Aleksejeva. Novada vadītājs Andris Kazinovskis jaunajai kolēģei vēlēja balsot tāpat kā viņš, un tad viss būšot kārtībā. Tuvojoties sēdes noslēgumam, viņš pajokoja, ka deputāte, balsojot līdzīgi, ieklausījies padomā. "Esmu viltīga, viss vēl priekšā," opoņēja mediķe. Atgādinām, ka T.Aleksejeva par deputāti kļuva, kad ar Augstākās tiesas lēmumu anulēja deputāta pilnvaras Ivanam Baranovam. Jau pirmajā sēdē deputāti ievēlēja Finanšu, kā arī Tautsaimniecības un vides komitejas sastāvā. Tāpat viņu ievēlēja Pirmpirkuma tiesību izvērtēšanas komisijā.

### Balveniešus nominē "Zelta Mikrofonam 2017"

16.janvārī Latvijas Mūzikas ierakstu gada balvas "Zelta Mikrofonam 2017" ievadceremonijā Latvijas 1. Rokkafejniņā paziņoja šī gada nominantus. Šogad izteiktu nomināciju līderu nav. Grupa "DaGamba" saņēmusi trīs nominācijas, savukārt pa divām – vairāki dziedātāji un grupas, tostarp "Audience Killers", kuras sastāvā ir balvenieši Normunds Petrovs, Edgars Oplucāns un Arletta Supe. Nominanti iedalīti 16 kategorijās, ko noteikusi profesionāla žūrija 43 mūzikas ekspertu sastāvā. Uz iekļūšanu pieciniekā pretendēja 114 albumi, 46 dziesmas, 66 videoklipi, 32 debitanti, kā arī 8 koncertieraksti. Pasniegšanas ceremonija paredzēta 28. februārī Dailes teātrī.

## Ontons smaida, no mākoņa maliņas raugoties



Foto - A.Kirsanovs

**Kas ir ļustes?** Šādu jautājumu bērniem uzdeva Andris Slišāns. "Tas ir tas, ko ikdienā nedara," viņš paskaidroja. Par Andra vārda patiesumu it visi uzreiz arī pārliecinājās, jo sniegā spēlēja gan futbolu, gan dvieļu volejbolu, gan arī gāja rotaļās, zīmēja sniegā un piedalījās citās dažādās aktivitātēs.

Edgars Gabranovs

**Trešdien Upītē apbalvoja konkursa, kas veltīts Latgales patriotam un dzejniekam Antonam Slišānam, uzvarētājus. Divas žūrijas izvērtēja 21 radošo darbu konkursā "Asu lapnys, ka asu latgalīts", kā arī 78 zīmējumus konkursā "Ilustrācija munam miļukajam O.Slišāna dzejūlam". "Mēs necerējam uz tik lielu atsaucību," atzina viena no konkursa organizatorēm - skolotāja Sandra Bukša.**

Viņai piekrita arī Upītes muzeja vadītāja Ligita Spridzāne: "Prieks par atsaucību, turklāt darbus saņēmām no visas Ziemeļlatgales, pat no Rēzeknes." Taujāta, par ko, viņuprāt, Antons Slišāns domā, no mākoņa maliņas raugoties, Ligita pieļāva, ka dzejnieks visticamāk smaida: "Viņu priecēja aktīvi un darbīgi cilvēki." Savukārt S.Bukša piebilda, ka pats Antons prata bērnus aizraut gan ar dažādām aktivitātēm, gan ar saviem interesantajiem stāstījumiem: "Viņā klausoties, acis mirdzēja. Dzejnieks noteikti ir priecīgs, ka bērni ar aizrautību darbojas un piedalās konkursos." Lūgtas atklāt, kuras ir viņu vismīļākās Antona grāmatas, Sandra neslēpa, ka lasot dzejnieka darbus, katru reizi no jauna atklāj vēl kaut ko un vēl kaut ko: "Joprojām esmu atklāšanas procesā." Ligita atgādināja, ka Antonam ir gan rotaļīgi, gan ļoti nopietni darbi: "Man patīk bērnu grāmatas. Bieži vien atveru grāmatu "Čipierkstneits jeb apcirsto sakņu pieaudzēšana"."

Upītes pamatskola sadarbībā ar nemateriālās kultūras mantojuma centru "Upīte" Ontona dienas svin jau trešo gadu, turklāt 18.janvārī, kad dzejniekam ir vārdadiena. Upītes pamatskolas direktore Svetlana Bukovska, atklājot "Ontona dienas lustes", uzsvēra, ka šo pasākumu var saukt arī par Ontona dzejas svētkiem: "Tik daudz grāmatu esat pāršķirstījuši, tik daudz dzejoļu esat izlasījuši, lai taptu jūsu brīnišķīgie darbi." Skolotāja S.Bukša citēja skolnieces Renetas Krakopes radošā darba fragmentu: "Uzskatu, ka Antona dzeja būs aktuāla un saistoša vienmēr. Viņš ir rakstījis par bērniem, mazbērniem, dzīves vērtībām, kas bija gan agrāk un kas pastāv vēl šodien, un kas, manuprāt, pastāvēs arvien."

Zīmējumu konkursā 1.vietu savā vecuma grupā izcīnīja: Laine Mežale (4-6 gadi, Baltinavas Mūzikas un mākslas skola); Madara Kļaviņa (7-8 gadi, Upītes pamatskola, Baltinavas Mūzikas un mākslas skola); Māra Circene (9-12 gadi, Baltinavas Mūzikas un mākslas skola), Rēzija Puško (13-15 gadi, Rugāju novada vidusskola); Alise Lazorenko (16-19 gadi, Tilžas vidusskola).

Radošo darbu konkursa uzvarētāji: Ardis Vizulis un Madara Kļaviņa (1.-4.klase, Upītes pamatskola), Mareks Supe (5.-7.klase, Upītes pamatskola) un Elīna Smojaka (8.-12.klase, Rugāju novada vidusskola). Speciālbaldas no biedrības "Agape" pasniedza Svetlana Bukovska 5 skolēniem: Madarai Kļaviņai, Dairai Circenei, Rēzijai Puško, Evanai Ločmelei un Dominikam Slišānam. Jāpiebilst, ka īpašas balvas bija sarūpējušas arī Antona Slišāna meitas Annele un Lienīte.

## Nākamajā adugunī

- **Ārstam Leopoldam Cunskim būtu 100!**  
Viņu atceras un godina
- **Cik daudz naudas jābūt makā pie zobārsta?**  
Jūs jautājat, mēs meklējam atbildes



Smalki un eleganti.

3. lpp.



Atklāj Latvijas Sarkanā Krusta izstādi.

3. lpp.



Līdz LATVIJAS simtgadei 669 dienas!



Rokdarbnieču pulciņa "Mežģis" dāmas svin jubileju

# Labu veselību un radošu veiksmi

Maruta Sprudzāne

Balvu Kultūras un atpūtas centra rokdarbniecēm jubileja. Jau 20 gadus pastāv pulciņš "Mežģis", kur sievas nāk kopā, dalās savās smalkajās prasmēs, veido izstādes, draudzējas ar citu novadu meistarēm un neskopojas arī ar dāvaniņām. Tādēļ tik daudz viņām bija sveicēju, labu vārdu teicēju un uzmundrinātāju vēl ilgiem un darbiem gadiem.

Pulciņa priekšniece visus gadus bijusi cienījamā skolotāja Skaidrīte Šnepere. Pati ar humora pieskaņu atzina, ka abas ar izpilddirektori Aldonu Cepurīti pārņēmušas valsts viru pieredzi. Proti, pie amatu krēsliem turēsies tik ilgi, cik vien iespējams. Viņas ir vienīgās, kuras pulciņa kodolā palikušas kopš tā pirmsākumiem, kad "Mežģis" sāka darboties sešas dāmas un viena skolniece. Šobrīd aktivistu loku veido desmit sievas, bet divas – Annu Sārtaputni un Zeltu Šulci - uzskata par Goda biedrēm. Pateicībā par iecietību un prasmi sadarboties Skaidrīte svētku reizē katrai dalībniecei pasniedza baltu rozi.

Savulaik pulciņā darbojās Gita Kalnača. Svētku reizē viņa bija sarūpējusi pašdarinātus apsveikumus katrai pulciņa dalībniecei, liekot lietā savu rokdarbnieces talantu tamborēšanā. Pati solīja, ka, iespējams, pēc laika atkal varētu pievienoties pulciņam. Rita Hrustaļova rokdarbnieces uzslavēja par prasmi nečikstēt, bet darīt, panākumus kaldinot ar gaumi un humora pieskaņu. Laimīga un lepna par sava vīra mammu Skaidrīti jūtas Lilita Šnepere. Pateicīga arī, ka viņas vadītā pirmsskolas izglītības iestāde Viļakā saņēmusi šo dāmu atsaucību, kuras palīdzēja tapt 130 rokdarbu kvadrātiņiem slavenajam Viļakas musturdeķim. Skaistus cimduņus, zeķītes, cepurītes, šallītes pulciņš jau gadus desmit ziedo Sarkanā Krusta komitejai Balvos, lai ar Rudītes Krūmiņas palīdzību tālāk ceļotu pie bērniem, kuri gaida Ziemassvētkus. Pateicīgas par sadarbību un domu apmaiņu pie "Mežģa" ciemos bija braukušas organizācijas "Tilžas Rūķīši" dalībnieces, sev līdzī vedot dāvanas un laba vēlējumus.



Foto - M. Sprudzāne

**Esiet suminātas!** "Mežģis" apaļajā jubilejā sveica arī Kultūras un atpūtas centra direktore Anita Strapcāne un pulciņa krustmāte Ilga Oplucāne. "Jūs esat tik saliedēta ģimene: nākat kopā, runājaties, svinat svētkus, spējat būt dzīvespriecīgas. Nečikstat par mazo telpu, kas jums bija kultūras namā. Smaržīgās trešdienas novakares aizvien atgādināja, ka "Mežģis" atkal ir atnācis un dāmas malko tēju vai kafiju," teica Anita. Ilga sumināja ikvienu pulciņa dalībnieci, atceroties arī tās rokdarbnieces, kuru vairs nav šajā saulē.

Jubilejas reizē neizpalika arī apbalvojumi. Pateicības rakstus par ilggadēju radošu darbību Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes speciāliste Iveta Tiltiņa pasniedza meistarēm Regīnai Loginai, Margaritai Sležai un Aldonai

Cepurītei, savukārt Saeimas deputāts Jānis Trupovnieks "Mežģis" godināja ar Latvijas Nacionālā kultūras centra direktores Signes Pujātes Atzinības rakstu par nemateriālu mantojuma saglabāšanu.

Līdzcietības un palīdzības simbols

## Balvu bibliotēkā atklāj Latvijas Sarkanā Krusta izstādi

Ingrīda Zinkovska

**Šonedēļ Balvu Centrālajā bibliotēkā svinīgi atklāja P. Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja ceļojošo izstādi, kas veltīta Latvijas Sarkanā Krusta organizācijas vēsturei. Balvos izstāde skatāma līdz šī gada 7.februārim. Lidzās medicīniska rakstura eksponātiem izstādē aplūkojamas, piemēram, spēļu kārtis, kas arī saistītas ar Sarkanā Krusta vēsturi. Savukārt 1940.gada afiša vēsti, ka Latvijas Sarkanā Krusta Dzērbenes nodaļa Lieldienās rīko vakaru ar teātra izrādi "7 vecmeitas", kā arī ar dejām un rotaļām pie labas mūzikas. Izstādē atradīsiet arī eksponātus no mūspuses, ko sagādājusi mediķe Rīta Brokāne.**

Atklājot Latvijas Sarkanā Krusta vēsturei veltīto izstādi, Balvu Centrālās bibliotēkas vadītāja Ruta Cibule ar prieku pavēstīja, ka bibliotēkai šis nav pirmais pasākums, kas saistīts ar medicīnas tēmu. Pērn bibliotēka organizēja Nieru dienu, un bibliotēkas apmeklētāji bija priecīgi satikt dakterus. "Visu pagājušo gadu mēs bijām samilējušies Balvu slimnīcas vēsturē un cienījamos gados esošajos medicīnas darbiniekos, vācām par viņiem ziņas un likām kultūrvēstures datu bāzē. Un, lūk, jauna izstāde par jaunu tēmu," viņa teica. Tuvāk ar šo tēmu klātesošos iepazīstināja

Latvijas Sarkanā Krusta komitejas ģenerālsekretārs Uldis Likops.

Sarkanā Krusta aizsākums meklējams tālajā 1859.gadā, kad Ziemeļītālijā notika izšķiroša kauja Austrijas karā pret Itāliju un Franciju. Uzņēmējs Anri Dināns bija aculiecinieks tam, kā pēc kaujas apkārt gulēja tūkstošiem ievainoto, nesaņemot medicīnisko palīdzību. Viņu tas dziļi iespaidoja. Uzņēmējs palīdzības sniegšanā iesaistīja vietējos iedzīvotājus, kas kļuva par pamatu Sarkanā Krusta dibināšanai. Tagad Sarkanais Krusts darbojas 190 pasaules valstīs. "Organizācijas darbībā joprojām spēkā princips, - palīdzēt tam, kas nonācis krīzes situācijā, kam palīdzība visvairāk vajadzīga, neatkarīgi no politiskajiem uzskatiem, ādas krāsas, dzimuma, tautības un citiem parametriem," uzsvēra U.Likops.

Latvijas Sarkanais Krusts dibināts 1918.gada 20.novembrī, bet jau 1923.gada 10.janvārī uzņemts Starptautiskā Sarkanā Krusta biedrību līgā. Sarkanais Krusts pirmskara Latvijā bija lielākā un plašākā organizācija. Tāds tas ir arī joprojām, pēc Latvijas Republikas atjaunošanas. 1991.gadā Sarkanais Krusts atjaunoja savu darbību kā biedrība. Sarkanā Krusta organizācija darbojas arī padomju laikā. Mārtiņš Vesperis, P. Stradiņa Medicīnas muzeja galvenais speciālists, pastāstīja, kā biedrības vēsturi un darbību Latvijā, tostarp arī Abrenes apriņķī, atspoguļo izstādes eksponāti. Pirmskara Latvijā Abrenes apriņķis bija bagātīgi pārstāvēts ar Sarkanā Krusta iestādēm, ja citviet bija 1-2 veselības



Foto - A.Kirsanovs

**Uzmanīgi klausās.** P.Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja galvenā speciālista Mārtiņa Vespera stāstījumā izstādes apmeklētāji ieklausījās jo vērtīgi, - viņš bija ne tikai ziņošs par katru eksponātu, bet stāstījumam piešāva arī devu humora.

kopšanas punkti, tad šeit 5. Klātesošie arī uzzināja, kā pēc izstādes ekspozīcijā atrodas kārtis. Nauda, kā zināms, nevienos laikos nebirst no gaisa, bet palīdzības sniegšana biedrībai ir vitāli nepieciešama. Tādēļ pirmās brīvvalsts laikā Sarkanajam Krustam bija monopoltiesības izdot spēļu kārtis. Tāpat valsts zināmu procentu līdzekļu atvēlēja no pārdotajām vilciena biļetēm un tamlīdzīgi. Mūsdienās biedrības darbības veidi vēl paplašinās - biedrība savā ziņā ir pārņēmusi atskurbtuves, tiek veidoti jauni sociālās

ap rūpes centri. Novada domes priekšsēdētāja vietniece S.Cunskā uzslavēja Sarkanā Krusta Balvu komitejas priekšsēdētāju R.Krūmiņu, kura visus labas gribas cilvēkus Ziemassvētkos aicina palīdzēt sarūpēt svētku dāvanas trūcīgo ģimeņu bērniem, iegādājoties saldumus, flomāsterus, ragaviņas vai citas kārotās mantas, par ko bērni savās vēstulēs lūdz Ziemassvētku vecītim. Savukārt R.Krūmiņa aņņēmās papildināt Sarkanā Krusta vēsturi ar padomju laika materiāliem no Balviem.

SIA "Liepas Z" nosvin 25 gadu jubileju

# Uzņēmums *uzaudzē muskuļus*

Ienākot uzņēmuma "Liepas Z" ofisā caur darbnīcām, redzams, kā strādājošie remontē smagās automašīnas - metina, skrūvē. Gaisā virmo darbnīcu smārds. Šķiet mazliet neierasti, ka pilsētā ir ražošanas uzņēmums, ne tikai pašvaldība un tās iestādes, kurās dāmas staigā augstpapēžu korpēs un kungi - uzvalkos ar kaklasaitēm. Uzņēmums "Liepas Z" Ziemassvētkos nosvinēja 25 gadu jubileju, bet oficiāli reģistrēts 1992.gada 6.janvārī. Uzņēmuma galvenais darbības veids - ceļu būvniecība un transporta pakalpojumi - nav mainījies. Mainījies tikai pats uzņēmums, kas no viena greidera izaudzis līdz daudzveidīgai ceļu būves tehnikai un vairāk nekā 30 strādājošajiem.

## Uz priekšu virza konkurence un kvalitāte

Runājot par ceļu būves objektiem Balvu un tuvējos novados, uzņēmumu "Liepas Z" tagad piemin bieži vien. Tā priekšnieks un īpašnieks EDVĪNS DILLE atceras, ka sākumā bija doma nodarboties ar lauksaimniecību, jo vecākiem bija zeme, bet, pastrādājis Rīgā par šoferi, nopirka greideri, sāka greiderēt ceļus, remontēt tos, vienā pagastā, otrā, un tā lieta aizgāja. "Pirmie 10-15 gadi gan bija tādi patukši, ko mācējām, to darijām. Nopietni ar ceļu būvi sākām nodarboties 2000.gadā. Tagad lielākā daļa uzņēmuma objektu pieder akciju sabiedrībai "Latvijas Valsts meži", mazāk - pašvaldībām, jo pašvaldībām attiecīgi ceļiem ir mazāk naudas," saka uzņēmuma vadītājs.

Konkurence, sevišķi akciju sabiedrības "Latvijas Valsts meži" objektos, ir liela, lai gan varētu domāt, - kas šeit, uz tālo Ziemeļlatgali, triecas. Bet brauc pat no Rīgas un citām vietām! Nopietns konkurents ir valsts akciju sabiedrība "Latvijas Autoceļu uzturētājs", kas ir liels uzņēmums un strādā visā Latvijā. Ar viņiem cīnīties ir neiespējami. Nupat *ceļinieki* uzvarēja konkursā par meža ceļu ikdienas uzturēšanu vasaras periodā Balvu un Žiguru meža iecirkņos, jo piedāvāja to izdarīt krietni lētāk. Kā to izskaidrot?! E.Dille uzskata, ka *pa lielam* tas nav godīgi. Ja tas ir valsts uzņēmums, lai tad strādā uz valsts ceļiem. Darba tur netrūkst! Visas grāvmalas aizaugušas. No ceļu būvniecības viņus izslēdza, bet ceļu ikdienas uzturēšanas darbu konkursos *ceļinieki* joprojām drīkst piedalīties un konkurēt ar privātajiem uzņēmumiem.

Tagad "Liepas Z" būvē meža ceļus vairākos objektos 6 kilometru garumā, - pērn uzsāka, šogad augustā darbi jāpabeidz. Tas ir Mēķu ceļš aiz bijušā gaļas kombināta, Ašusila ceļš pie Kupravas, Lejasstradu objekts. Uzņēmumam ir savas grants atradnes, tās arī nomā no pašvaldībām, no akciju sabiedrības "Latvijas Valsts meži". "Liepas Z" paši drupina granti, akmeņus, sagatavo ceļu būves materiālus atbilstoši specifikācijai. Pasūtītājs kvalitātei ļoti seko. Būvuzraugs ņem paraugus, ved granti uz laboratoriju. Ja atbilst prasībām - labi, ja nē - jāuzlabo. "Tas vairs neder, - ja paraki granti kaut kur meža

malā un uzbēri uz ceļa," saka E.Dille.

## Seko līdz iepirkumiem

Lai strādātu un nopelnītu, uzņēmums vēriņi seko līdz konkursiem, ko izsludina pasūtītāji. Par darbiem vairākos objektos pasūtītāji darīs zināmu februārī. Baltinavas novada pašvaldība izsludinājusi iepirkumu vietējās nozīmes ceļa Čudarīne - Obeļova pārbūvei par Eiropas Savienības fondu līdzekļiem. Bet Balvu novadā pagaidām klusums. "Pa ausu galam esmu dzirdējis, ka it kā projektē Bankas ceļa pārbūvi Kubulu pagastā. Nezinu, taisnība vai nē, bet pārbūvējamais ceļš it kā plānots 6 metrus plats. Vai Bankas ceļam galā nepieciešams 6 metrus plats ceļš, kas ved uz privātpašumiem - tīrumiem, mežiem?! Uzbūvēt platu ceļu jau var, tikai jautājums, kas to uzturēs, jo satiksme pa šo ceļu būs minimāla. Pēc gadiem pieciem tas aizaus, jo pagasts var atļauties ceļu noplanēt ne vairāk kā trīs reizes gadā - pavasarī, vasaras vidū un rudenī. Būvējot meža ceļus, mēs izbūvējam laukumus, kur meža izstrādes tehnika var pamainīties. Jo ceļš šaurāks, jo izmaksas mazākas, uzturēšana vieglāka, bet varasvīriem jau labāk redzams," par ceļu būves aktualitātēm un niansēm spriež E.Dille. Viņa vadītā uzņēmuma strādnieki strādā ne tikai Balvu pusē. Dažkārt "Liepas Z" iepirkumos vinnētie objekti atrodas arī attālākos novados. Tad ceļu būves tehniku liek uz treileriem un dodas ceļā. Kad darbs pabeigts, atgriežas mājās. Protams, strādājošajiem darbu gribas tuvāk dzīvesvietai. Mājās izgūļies strādnieks ir pavisam cits strādnieks. "Šoferi dažkārt pārnākšņo automašīnas kabīnē, bet strādniekus tomēr vedam no objektiem mājās," saka uzņēmuma vadītājs.



**"Kauss jāprot nolikt tā, lai dubļi ekskavatoram nelec virsū. Lai ekskavators pēc rakšanas neizskatās kā no sūdu bedres izvilkts."**

## Jaunieši darbā neraujas

Lai gan cilvēki sūdzas, ka nav darba, tomēr atrast jaunus speciālistus uzņēmumam nav viegli. Vidējais strādājošo vecums uzņēmumā ir vairāk nekā 50 gadi. Jo vecāks cilvēks paliek, jo viņam kļūst grūtāk izpildīt darba uzdevumus, - to neredz, to nevar. No

darba aizgājuši trīs šoferi līdz 60 gadu vecumam, jo šādā vecumā jau ir grūti iekāpt kabīnē, nomainīt riepu. "Ir divi jauni šoferi, kurus pats esmu izskolojis, bet viņi kādā dienā arī var pateikt, - es eju projām! Vispār jaunatnei nav intereses. Nevienš 20 gadu vecs jaunietis nav atnācis un pateicis, - es šeit gribu strādāt! Ja kāds atnāk no ielas ar vieglās automašīnas šofera tiesībām, apsēžas man blakus, saliekot kāju pār kāju, un jautā, cik man būs alga, es atbildu, - necik nebūs! Vispirms jāredz, ko tu vari izdarīt. Kad es savulaik stājos darbā meliorācijas uzņēmumā, neprasīju: cik man būs alga?! Man vispirms bija sevi jāpierāda, tāpēc arī jebkurā darbā ir pārbaudes laiks," saka E.Dille. Ar tiem, kuri uzreiz par darbu prasa maksāt 1000 eiro, citādi viņi nav ar mieru strādāt, vadītājam nav pa ceļam. Nestrādāsi?! Dari, kā vēlies! Algu uzņemu-



Foto - A.Kirsanovs

**Vietējais.** Uzņēmuma priekšnieks un īpašnieks Edvīns Dille pats kādreiz strādājis meliorācijas uzņēmumā, ir vietējais, dzimis Lazdulejas pagastā, mācījies Rekas vidusskolā. Tagad dzīvo un strādā Balvos, kur atrodas arī uzņēmuma bāze. "Valsts Nekustamie īpašumi" tuvākajā laikā rīkos izsoli, lai pārdotu bijušā Balvu meliorācijas uzņēmuma darbnīcu, uz kuras jumta jau aug koki. Līdzīgā stāvoklī atradās arī ēka, ko savulaik iegādājās uzņēmums SIA "Liepas Z". Tagad ēka ir siltināta, nomainīts jumts, tajā atrodas uzņēmuma darbnīcas, ofiss. Cits skats!

mā maksā atbilstoši padarītajam darbam. Ja strādniekam ir ekskavatorista tiesības, ja viņš māk izrakt grāvi pēc profila, ar nogāzēm, prot saremontēt ekskavatoru, nelauž to, tad viņš arī saņem attiecīgu algu. Ir šoferi un ekskavatoristi, kuri uzņēmumā nopelna 1000 eiro. Bet nekad tas nebūs strādnieks, kas rokot paceļ celmu un iemet to dubļos, ka viss ekskavatora priekšējais stikls ir aizķēpāts. Kad paceļ celmu otrreiz, nomet un dubļi ielec sejā, tikai tad cilvēks saprot, ka ir slikti, ka stikls ir izsists. "Vai tādām strādniekam var maksāt 1000 eiro, ja viņš man nodara zaudējumus par 200 eiro? Kauss jāprot nolikt tā, lai dubļi ekskavatoram nelec virsū. Lai ekskavators pēc rakšanas neizskatās kā no sūdu bedres izvilkts," savu viedokli par darbiniekiem, algām un bezdarbu Latvijā pauda E.Dille.

Āfrikas cūku mēris no Latvijas nav pazudis

# Ir kāds vājais punkts!

Šonedēļ valdība sakarā ar Āfrikas cūku mēra izplatību Krimuldas novada šķirnes cūku novietnē "Rukas" izsludināja ārkārtas situāciju minētajā un vēl divos blakus novados. Āfrikas cūku mēris šoreiz skāris 5000 dzīvnieku lielu fermu, kuri jālikvidē. Āfrikas cūku mēra skartās novietnes īpašniekiem jūt līdzīgu gan cūku audzētāji, gan patērētāji, gan vienkārši iedzīvotāji, kuri pārdzīvo par tautsaimniecības attīstību Latvijā.

Pārtikas un veterinārā dienesta Ziemeļlatgales pārvaldes vadītāja MĀRĪTE ŅUKŠA, komentējot situāciju Krimuldas novadā, uzvēra, ka Āfrikas cūku mēris no Latvijas nav pazudis. Grūti pateikt, kas par iemeslu ir minētajā gadījumā, taču slimība pati ar *savām kājām* "Rukās" nieceļoja. Bija kāds vājais punkts! Tādēļ tur strādā

dienesti. Viss atkarīgs no tā, kā cūku turētāji ievēro biodrošības prasības. Tikai viņi var pasargāt savas saimniecības no slimības, jo mēris nešķiro, saimniecība ir liela vai maza. "Ziemeļlatgalē mums nav tik lielu cūku novietņu, bet tik un tā dzīvnieku īpašniekus regulāri izglītojam par biodrošības nozīmi, kaut gan joprojām atrodas cilvēki, kuri par to smīkņā, netic, jo uzskata, ka mēris nav tik bīstams. Krimuldas gadījums ir ļoti nepatīkams pierādījums, ka mēris eksistē un biodrošība ir svarīga, tādēļ arī turpmāk divas reizes gadā brauksim kontrolēt saimniecības, kurās audzē cūkas, stāstīsim, brīdināsim un cerēsīm, ka saimnieki būs prātīgi, jo tikai viņu rokās ir iespēja pasargāt dzīvniekus no saslimšanas. Esam vienmēr atvērti. Mums var zvanīt, interesēties par notiekošo, uzdot jautājumus, uz kuriem centīsimies

atbildēt. Tikai kopīgi strādājot un pildot biodrošības prasības, mēs varam cerēt, ka nepatikšanas mūs nepiemeklēs," atgādināja M.Ņukša. Ar Āfrikas cūku mēri joprojām slimo arī mežacūkas, kuras Baltkrievijas pierobežā to saķēra pirmās. Pārtikas un veterinārā dienesta Ziemeļlatgales inspektoriem nepatīk nevienu nedēļa, kad nebūtu jāizņem kāda *pozitīva*, tas ir, ar mēri inficējies cūka. Inspektori saņem ziņas gan par beigtajām, atrastajām mežacūkām, gan nomeditajām. Visas mežacūkas nebūt vēl nav nomedītas vai nobeigušas. Ap Ziemassvētkiem liels mežacūku bars ieklida Medņevas pusē, kur mednieki nomedīja 7 cūkas. Tās bija veselas. Dzīvnieki manīti Žiguru pusē. Cūkām patlaban iestājies rieta laiks, tādēļ tās mēdz arī paklist. Slimības uzliesmojums nav izslēgts. Āfrikas cūku mēris ir viltīga slimība, un tuvākajā laikā zinātnieki nesola vakcīnu tās apkarošanai.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

















**Izvēlas maģisko piecnieku kombināciju.** Juris stāsta, ka pirms starta sacensībās viņam bija iespēja izvēlēties sacensību numuru no 521 līdz 599. Izvēle krita par labu maģiskajam skaitlim 555, jo, kā stāsta sportists, tā ir ne tikai trīs vienādu ciparu kombinācija, bet arī viņa laimes nesējs trasē. Juris arī piebilst, ka sava BMX velosipēda tehnisko stāvokli pārbauda pēc katra brauciena. “Atbraucot mājās, velosipēdu nolieku pie sienas, paskatos uz to no vienas un otras puses. Ja nepieciešams, velosipēdu notīru ar lupatiņu. To darot automātiski sāku domāt, ka kaut ko varbūt vajadzētu pielabot, saremontēt. Svarīgi arī iegādāties sev piemērotu BMX velosipēdu, jo pārdodas specializēti velosipēdi, kas domāti gan, piemēram, ielu braucieniem, gan arī braukšanai trasē. Par velosipēdu jārūpējas un jāmīl kā sevi pašu, tad arī tas ilgāk kalpos. Protams, pienāks brīdis, kad būs jāiegādājas jauns BMX divritenis. Par to gan īpaši nebēdāju, jo jaunais velosipēds būs kvalitatīvāks un drošāks,” nešaubās Juris.

Foto - A.Ločmelis



Foto - no personīgā arhīva



Foto - no personīgā arhīva

**Ekstrēmo sportu centrā.** Attēlā Juris redzams jaunuzceltajā sporta kompleksā “Spot of Tallinn” Igaunijā, kur uzbūvēts iespaidīgs skeitparks komplekss, BMX trase un arī vingrošanas zāle akrobātisko elementu pilnveidošanai. Tas ir lielākais šāda veida komplekss Baltijā. Jāpiebilst, ka pilnveidojot Jura iemaņas piekritis treneris Klāvs Lisovskis no Ventspils, kurš šogad BMX riteņbraukšanā junioru elitē (augstākais līmenis pirms pieaugušajiem) Eiropas čempionāta 3.posmā izcīnīja 1.vietu. Vismaz pagaidām šķērslis regulāram treniņprocesam ir attālums, jo treniņi notiek nepilnus 400 kilometrus no Balviem – Tallinā.

Brīvbrīdi sagatavoja A.Ločmelis

## CILVĒK ZIŅAS

### Ilgvara Čigurova atceres vakars



14.janvārī Vecumu pagasta Borisovas klubā jau trešo gadu notika Viļakas muzikanta, dziesmu autora un didžeja ILGVARA ČIGUROVA atceres vakars. Tajā pulcējās viņa draugi, paziņas, muzikanti, kā arī jaunākās paaudzes pārstāvji, kuri paši, iespējams, Ilgvaru nepazīna, bet viņu vecāki noteikti tika dejujuši Ilgvara spēlētājās ballēs, kāzās un rīkotajās diskotēkās. Pasākums noritēja sirsnīgā atmosfērā pie galdiņiem viesmīlīgajā un mājīgajā kluba zālē. Vakara gaitā pārmaiņus spēlēja grupa “Mani mākoņi” ar solisti Dagmāru Laicāni un DJ Arvids, kurš atskaņoja Ilgvara sacerētās un ieskaņotās dziesmas. Šogad jūlijā paliks desmit gadi, kopš Ilgvars vairs nav starp mums, taču Viļakas puses ļaudis atceras šo muzikantu un viņa dziesmas ik pa laikam dzirdamas, skatot kādā automašīnā, mājā vai pasākumā. Draugi cer, ka šī tradīcija turpināsies un arī turpmāk katru gadu janvārī uz Ilgvara dzimšanas dienu Borisovas klubā sanāks kopā viņa mūzikas un dziesmu cienītāji.



Ilgvars 2007. gada vasarā

### Pareizticīgie mērcējas ledainā ūdenī



Foto - A.Kirsanovs



Foto - A.Kirsanovs

Atzīmējot Kunga Kristīšanas svētkus, vairāki desmiti pareizticīgo ceturtdien iegremdējās ledainā Balvu ezera ūdenī. Ticīgie uzskata, ka Kunga Kristīšanas svētkos ūdens ir svēts, dziedniecisks un pat gadiem ilgi nebojājas. Tradicionāli notiek iegremdēšanās šajā svētajā ūdenī, ko pavadā priestera procesija, dziedāšana un svēto vārdu teikšana.

\* Vairāk foto [www.vaduguns.lv](http://www.vaduguns.lv)

## NEDĒĻAS CITĀTS

**“Politikā ir iespēja kļūt atpazīstamiem tiem, kuri neprot dejojot un dziedāt.”**

(No sarunas ar “Vaduguns” žurnālistu)

**Redakcija atvainojas visiem, kurus “Cilvēkziņas” aizvainojušas vai aizvainos**



## Atgriežoties pie publicētā

# Sunim klājas labi

Pēc raksta "Kaimiņi ceļ trauksmi – klēpja suni saldē un badina" publikācijas laikraksta 13.janvāra numurā ar žurnālistiem sazinājās aprakstītā dzīvnieka īpašnieki, lai noliegtu, viņuprāt, nepatiesos apvainojumus.

Simpātiskā suņuka, vārdā Rikis, saimnieki apgalvo, ka aukstā laikā savu mīluli nekad netur ārā, bet gan laiž istabā. Viņu kārtīgi izmazgā, saķemmē un pabaro, bet pastaigās suņuku izved piecas reizes dienā.

Aizbraukuši uz Viļaku, pārliecinājāmies, ka Rikis patiešām uzturas istabā, ir sakopts un pabarots. Dzīvnieka saimniece apgalvoja, ka dienā, kad bijām atbraukuši pirmajā reizē (pirms lielā sala iestāšanās janvāra sākumā), Riki ielaida istabā, izmazgāja un izķemmēja. "Aukstumā nekad neturam suni ārā, arī vakaros viņu laižam istabā," pastāstīja otrs suņa īpašnieks Rolands piebilstot, ka vasarā gan Rikis pārsvarā uzturas ārpus mājas. Viņš solīja, ka mēneša laikā ģimenes mīluli čipēs un reģistrēs likuma noteiktajā kārtībā.



Foto - A.Krisanovs

**Rikis ir apmierināts.** Šobrīd suns ir sakopts un uzturas siltumā.

Savukārt kaimiņu apgalvojumi par to, ka suni nebaro, esot melīgi. "Viens no kaimiņiem baroja viņu ar šprotēm, un suns pēc tam negribēja ēst mūsu doto ēdienu – putru, kartupeļus un utt. Tāpēc teicu, lai viņš beidz barot suni ar šprotēm, tad viņš atkal ēdis normālus ēdienus," teica Rolands. Taujāti, ar ko suni baro ikdienā, tā īpašnieks pastāstīja, ka viņam dod to, ko ēd paši. Tā var būt zupa, kauli, pelmeņi utt. Savukārt dzīvnieka īpašniece Līga pieļauj iespēju, ka kaimiņa nepatika pret viņiem radusies pēc tam, kad suņa saimnieki atteikušies atdot kaimiņam savu četrkājaino draugu: "Viņš gribēja suni sev, bet neatdevām to, jo Rikis kopš mazotnes ir mana bērna mīlulis."

## Meklējam atbildi

# Ko darīt, ja kaimiņš auto mazgā pagalmā?

Kāds Bērzpils ielas, Balvos, daudzdzīvokļu mājas iedzīvotājs ar laikraksta starpniecību vēlējās aizrādīt kaimiņam, kurš gadiem ilgi mājas pagalmā tur divus auto: "Pagalms nav stāvvietā, kurā savus auto var turēt caurām diennaktīm. Tas vēl nebūtu nekā, bet 31. decembrī ap pulksten 14 šis vīrietis iznāca pagalmā, kur mēs pastaigājāmies ar saviem mazbērniem, nesot siltā ūdens spaiņus, un sāka mazgāt savu auto. Manuprāt, mazgāt auto mājas pagalmā nav atļauts!"

Balvu novada pašvaldības policijas priekšniece Rita Kravale, atbildot uz jautājumu, uzsver, ka šādos gadījumos nekavējoties jāzvana pašvaldības policijai, jo Balvu novada saistošie noteikumi, kas stājušies spēkā 2009.gadā, paredz, ka ir aizliegts auto mazgāt vai veikt apkopi tam neparedzētā vietā: "Pašvaldības policists ieradīsies un, konstatējis faktu, sastādīs administratīvā pārkāpuma protokolu, un pēc izskatīšanas administratīvo pārkāpumu komisijas sēdē pārkāpējam piemēros sodu. Šādi gadījumi bijuši arī līdz šim. Tādēļ aicinu iedzīvotājus nevis vērsties pie žurnālistiem, bet šādos gadījumos uzreiz zvanīt mums!"

Savukārt, runājot par auto ilgstošu turēšanu daudzdzīvokļu mājas pagalmā, R.Kravale atgādina, ka arī tas nav atļauts. Lai risinātu ar kaimiņiem šādas problēmas, viņa iesaka sākumā vērsties pie mājas vecākā. Ja to neizdodas nokārtot, cilvēkam jāvērstas pašvaldības policijā.

## Iespēja dienēt tuvāk mājām

# Latgalē veidos karaspēka apakšvienību

Lai uzlabotu Nacionālo bruņoto spēku reaģēšanas spējas, nodrošinātu efektīvu visaptverošu valsts aizsardzību un izpildītu valdības rīcības plānā uzdoto uzdevumu, sāka pastāvīgas bruņoto spēku apakšvienības izveidošana Latgalē.

"Esmu gandarīts, ka esam saņēmuši šādu uzdevumu – veidot Nacionālo bruņoto spēku apakšvienību Latgalē, tādējādi stiprinot bruņoto spēku kaujas gatavību un nodrošinot plašāku klātbūtni Latvijas austrumu reģionā," uzsver Nacionālo bruņoto spēku komandieris ģenerālleitnants Raimonds Graube. "Apakšvienības izveide Latgalē ir ne tikai ieguldījums valsts aizsardzības stiprināšanā, bet arī sniegs iespēju Latgales iedzīvotājiem dienēt tuvāk mājām, kā arī stiprinās sociālo vidi. Ir patiesi prieks veikt šādu uzdevumu!" uzskata R.Graube.

Profesionālā dienesta kaujas atbalsta apakšvienību ar pretgaisa aizsardzības spēju plānots veidot Zemessardzes 3. brigādes sastāvā, izvietojot to Daugavpili, Rēzeknē un Preiļos.

Ar Ministru kabineta rīkojumu Nr. 275 "Par Valdības rīcības plānu Deklarācijas par Māra Kučinskā vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai", Aizsardzības ministrijai dots uzdevums līdz 2018.gada 30.oktobrim izveidot pastāvīgu Nacionālo bruņoto spēku apakšvienību Latgalē.

Bruņotie spēki aicina Daugavpils, Rēzeknes, Preiļu un tuvāko novadu iedzīvotājus pieteikties dienestam jaunizveidotajā apakšvienībā. Profesionālā dienesta kandidāts rekrutēšanas procesu var sākt ne tikai Rekrutēšanas un atlases centrā Rīgā, bet arī savai dzīvesvietai tuvākajā bruņoto spēku, tostarp Zemessardzes, vienībā. Pieteikties dienestam var arī elektroniski, pieteikuma anketu aizpildot bruņoto spēku interneta vietnes [www.mil.lv](http://www.mil.lv) sadaļā "Rekrutēšana".

## Palīdzība nozieguma upuriem un lieciniekiem

# Iespēja saņemt morālu atbalstu un padomu

**Apritējis gads, kopš Latvijā darbojas bezmaksas atbalsta tālrunis noziegumos cietušajiem - 116006. Šis laiks bijis spraigs un, apkopojot 2016.gada statistiku, redzams, ka vairums palīgā saucianu zvanu centrā saņemti saistībā ar piedzīvotu vardarbību ģimenē.**

Vienotais atbalsta tālrunis noziegumos cietušajiem pakāpeniski tiek ieviests visās Eiropas Savienības valstīs, un 2016.gada 1.janvārī tas sācis darboties arī Latvijā. Zvanot uz tālruņa numuru 116006, psiholoģisku un informatīvu palīdzību iespējams saņemt gan nozieguma upuriem un aculieciniekiem, gan līdzcilvēkiem.

"Pārsvarā tās bijušas sievietes, kas cietušas gan no fiziskas, gan emocionālas vardarbības, bet bijuši arī seksuālas vardarbības gadījumi. Nereti iesaistīti arī bērni," norāda križu un konsultāciju centra "Skalbes" kliniskā psiholoģe, 116006 tālruņa konsultante Santa Ozoliņa.

## Iespēja saņemt informatīvu un emocionālu atbalstu

"Kļūšana par nozieguma upuri ir nomācoša pieredze. Lielākā daļa pēc piedzīvotā izjūt šoku un nespēj noticēt, ka kaut kas tāds ar viņiem atgadījies. Reizēm cilvēkam var būt nerealitātes sajūta par notikušo, šķiet, ka noziegums ir tikai

jauns murgs. Tāpat cilvēks var piedzīvot tādas nomācošas emocijas kā skumjas, sāpes, dusmas, bailes, trauksmi un citas. Neskatoties uz to, vai cilvēks pats ir cietis noziegumā, vai bijis tā aculiecinieks, lielākā vai mazākā mērā nepatīkamās emocijas visdrīzāk tiks piedzīvotas," saka Santa Ozoliņa.

Nereti cilvēkiem pēc piedzīvotā palīdz runāšana par notikušo, kā arī ir svarīgi saņemt informāciju par citām palīdzības iespējām vai pašu izmeklēšanas procesu.

Šim mērķim ar 2016.gada 1.janvārī Latvijā ir ieviesta 116006 telefona līnija – bezmaksas atbalsta tālrunis noziegumos cietušajiem, kur iespējams saņemt informatīvu un emocionālu atbalstu katru dienu no pulksten 7 līdz 22.

## Kā 116006 speciālisti var palīdzēt?

Piezvanot pa tālruni, konsultants Jūs uzklaušīs, dodot Jums laiku un iespēju runāt par piedzīvoto pilnīgi anonīmi. Jūs uzklaušīs bez vērtējuma un nosodījuma. Ja esat cietis

noziedzīgā nodarījumā, pastāstīs par iespējām saņemt atbalstu, kā arī speciālistu konsultācijas, ja esat cietis no vardarbības ģimenē, izvarošanas vai cita nozieguma. Jums atbildēs uz jautājumiem par tiesu sistēmu valsti, ieteiks, kur labāk vērsties – policijā, tiesā vai citā specifiskā nozaru pārraugošā iestādē, piemēram, veselības inspekcijā, bāriņtiesā u.c. Jums sniegs informāciju, kur vērsties, ja Jums kā cietušajam pienākas kompensācija.

S.Ozoliņa atklāj: "Kad esat piezvanījis, Jūs varat stāstīt tik daudz vai tik maz, cik vēlaties. Varat izvēlēties nosaukt savu vārdu vai nē, to nefiksēs un neizpaužīs, tāpat kā citus datus, ja tādus atklāsi. Mēs nejaudāsim, kā jūs sauc, un neatklāsim arī savu vārdu. Jūs varat jautāt visu par tiesu sistēmu vai jūsu situāciju – ja nevarēsim atbildēt, lūgsim jūs uzgaidīt, līdz noskaidrosim nepieciešamo informāciju, vai sniegsim ziņas, kur iespējams saņemt atbildes uz jūsu jautājumiem. Jūs varat jautāt arī par to, kā palīdzēt citam cilvēkam (ģimenes loceklim, kolēģim, draugam vai garāmģājējam uz ielas), kurš kļuvis par nozieguma upuri. Mēs varam diskutēt par to, kā rīkoties, lai turpmāk mazinātu iespēju kļūt par nozieguma upuri."

Noziegumos cietušo atbalsta tālrunis NEVAR palīdzēt šādos gadījumos: nepieņem iesniegumus par noziedzīgiem nodarījumiem; netiekas klātienē; neizmeklē noziegumus; nepiedāvā jurista pakalpojumus. Papildu informācija: [www.cietusajiem.lv](http://www.cietusajiem.lv), [www.skalbes.lv](http://www.skalbes.lv).

Lappusi sagatavoja I.Tušínska



**"Varat izvēlēties nosaukt savu vārdu vai nē, to nefiksēs un neizpaužīs, tāpat kā citus datus, ja tādus atklāsi."**



**Nereti cilvēkiem pēc piedzīvotā palīdz runāšana par notikušo, kā arī ir svarīgi saņemt informāciju par citām palīdzības iespējām vai pašu izmeklēšanas procesu."**





